

Zápis
z průběhu veřejného projednání návrhu koncepce
„Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027“

v rámci posouzení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví
dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP,
ve znění pozdějších předpisů

Místo konání: Zasedací místnost zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. C210,
Krajský úřad Moravskoslezského kraje
28. října 117
702 18 Ostrava

Čas konání: 17. 10. 2019, 15:00 – 17.00

Účastníci veřejného projednání:

Za zpracovatele

a předkladatele koncepce: Jan Krkoška – náměstek hejtmána kraje,
Mgr. Jarmila Csanková – Odbor regionálního rozvoje
a cestovního ruchu KÚ MSK
Mgr. Radim Fojtík - Odbor regionálního rozvoje a cestovního
ruchu, KÚ MSK
Mgr. Gabriela Kalužová, Beepartner a.s.

Za zpracovatele

Vyhodnocení koncepce: Mgr. Zdeněk Frélich, EKOTOXA s.r.o., držitel osvědčení
odborné způsobilosti dle zákona č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů
a držitel osvědčení odborné způsobilosti dle zákona
č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění
pozdějších předpisů
RNDr. Radim Misaček, RADDIT consulting, s.r.o.
Mgr. Zuzana Karkoszková RADDIT consulting, s.r.o.
Mgr. Lenka Trojáčková, RADDIT consulting, s.r.o.

Za příslušný úřad:

Ing. Zuzana Jakubíková Plchová, oddělení hodnocení vlivů na
životní prostředí a lesního hospodářství, Odbor životního
prostředí a zemědělství, KÚ MSK

Další přítomní:

dle prezenční listiny (příloha zápisu)

Program jednání:

1. Zahájení – přivítání účastníků veřejného projednání.
2. Úvodní slovo ke strategii – Jan Krkoška
3. Stručné představení programu veřejného projednání a procesu SEA – Radim Misaček.

4. Prezentace návrhu koncepce „Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027 – Jarmila Csanková a Radim Fojtík
5. Prezentace Vyhodnocení vlivů koncepce na ŽP a veřejné zdraví dle zákona č. 100/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů – autorizovaná osoba Zdeněk Frélich.
6. Diskuse.
7. Závěr - informace o dalším postupu – Radim Misiáček.

Ad 1:

Radim Misiáček přivítal účastníky a seznámil je s programem veřejného projednání.

Ad 2:

Jan Krkoška stručně představil přístup ke zpracování Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027, cíle zpracování a popsal rozsah komunikace s veřejností při přípravě tvorby strategie.

Ad 3:

Radim Misiáček seznámil účastníky s průběhem procesu SEA, významem veřejného projednání v něm a dalším postupem po veřejném projednání, zejména možností zasílat písemné připomínky do 5 dnů po jeho konání (22.10.2019).

Ad 4:

Jarmila Csanková komentovala obsah strategie, průběh její přípravy, členění návrhové části strategie - cíle, priority, typové aktivity a typová opatření. Dále informovala o plánu přípravy ročních akčních plánů a zpracování komunikační verze strategie pro veřejnost.

Radim Fojtík představil jednotlivé kapitoly strategie, strategické oblasti změn a strategické cíle a také zapojení pracovních skupin (garantů oblastí změn) při přípravě strategie. Komentoval implementaci strategie a její schvalování. Hovořil také o výjezdech zpracovatelského týmu do různých částí Moravskoslezského kraje, setkání se zástupci obcí, veřejností a dalšími klíčovými aktéry a také o propagaci zpracování strategie (media, samostatné noviny „Hrajem s krajem“, ad.

Ad 5:

Zdeněk Frélich prezentoval výsledky Vyhodnocení vlivů návrhu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, včetně stručných závěrů Vyhodnocení a návrhu stanoviska ke koncepci. Součástí prezentace byla především informace o vyhodnocení vlivů jednotlivých strategických oblastí změn, strategických cílů a typových opatření a aktivit na životní prostředí a veřejné zdraví, včetně vyhodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000.

Konstatoval, že strategie nebude mít významně negativní vliv na ŽP a veřejné zdraví a nebude mít ani významně negativní vliv na předměty ochrany soustavy Natura 2000.

Dle návrhu stanoviska, obsaženého ve Vyhodnocení, lze předloženou koncepci za podmínky dodržování navržených zmírňujících opatření a využití environmentálních kritérií výběru projektů doporučit ke schválení a následné realizaci. Na základě těchto závěrů bylo zpracovatelem Vyhodnocení navrženo vydání souhlasného stanoviska ke koncepci.

Ad 6:

Stručný záznam diskuze:

Lukáš Jansa (Pirátská strana):

a) Prioritou MS kraje je Image, avšak počet účastníků tohoto veřejného projednání zlepšení Image nenapomáhá. Chyběla jeho větší propagace.

Radim Fojtík: Dnešní jednání je veřejným projednáním v rámci procesu SEA a informace o jeho konání bylo zveřejněno v souladu s požadavky zákona. Jednání s veřejností k samotnému návrhu strategie probíhala v průběhu zpracování strategie na různých místech v rámci celého kraje.

b) Proč strategie vznikla na období 2019-2027, tedy rok před volbami? Proč nevznikla nová strategie již v roce 2017 po ustanovení koalice?

Jarmila Csanková: Potřeba pořízení nové strategie vyplynula z naplnění strategie předchozí, která byla v roce 2017 naplněna již 98%. Zastupitelstvo kraje rozhodlo o pořízení nové strategie na celé budoucí programové období EU (tedy 2021 – 2027), včetně zbývajících dvou let do zahájení tohoto období.

c) Jakým způsobem byly provázány další strategické dokumenty kraje s návrhem strategie, protože cíle jiných dokumentů jsou stanoveny pro roky 2021, 2023 apod.?

Jarmila Csanková: Provázanost na další dokumenty kraje byla zaručena tím, že součástí pracovních skupin při přípravě nové strategie byli členové jednotlivých odborů. V návrhové části koncepce jsou uvedena propojení strategie na další strategické dokumenty MS kraje.

Gabriela Kalužová: Ve strategii je uvedena provázanost na další strategické krajské dokumenty, na strategické dokumenty Evropské unie i na návrh Strategie regionálního rozvoje České republiky 2021-2027.

d) Jakým způsobem byla hodnocena činnost kraje na základě předchozí strategie, jsou tato hodnocení veřejně dostupná?

Jarmila Csanková: Zpráva o naplnění původní strategie byla součástí materiálu, na jehož základě zastupitelstvo kraje v září roku 2017 rozhodlo o zpracování nové strategie. Hodnocení strategie bude probíhat každý rok prostřednictvím hodnocení Akčních plánů strategie. Výroční zprávy o plnění strategie budou předkládány Regionální stále konferenci Moravskoslezského kraje.

Zpráva o naplňování předchozí strategie bude na žádost České pirátské strany zveřejněna.

Zdeněk Frélich: Monitoring strategie bude prováděn také na základě požadavků SEA, tedy dle zákona č. 100/2001 Sb.

e) Bod 4.2 ve strategii: Nakládání s odpady. Připomínka k nesourodosti vyjádření zástupců MSK k problematice spalovny nebezpečného odpadu v Ostravě (zejména možnosti její výstavby v blízkosti obytných území města). Kraj se spalovnou nejprve souhlasil, poté stanovil podmínky, za kterých je možné navýšit kapacitu stávající spalovny. Následně náměstkyně hejtmana pro oblast životního prostředí Jarmila Uvírová na veřejném projednání k rozšíření spalovny prohlásila, že podmínky stanovené krajem splněny byly, aniž by bylo objasněno, jakým způsobem. Proč kraj povolil rozšíření spalovny nebezpečného odpadu

v blízkosti zástavby města? Proč strategie neobsahuje jednoznačnou formulaci, že kraj nepodporuje výstavbu spalovny NO v obytné zástavbě?

Radim Misiaček: Součástí strategických projektů strategie není spalovna nebezpečných odpadů (pouze technologie materiálového a energetického využití komunálních odpadů). Strategie má obecnou úroveň, která neumožňuje stanovovat konkrétní podmínky pro jednotlivé technologie (musí být řešeno v rámci EIA či stavebního zákona).

Zpracování připomínky bude zváženo předkladatelem koncepce a uvedeno v rámci vypořádání připomínek k návrhu koncepce.

Pavína Nováčková (Pirátská strana):

g) Bod 6 Kultura v kraji: Jak byla řešena návaznost nové strategie na místní strategie obcí?

Jan Krkoška: Při přípravě strategie MS kraj komunikoval se svazky obcí (MAS, mikroregiony), všechny obce měly své zastoupení a mohly se k problematice vyjádřit.

h) Ve strategii není v oblasti kultury zmíněno transparentní rozdělování prostředků (to by se mělo ve strategii zdůraznit).

Jarmila Csanková: Ve strategii jsou zmíněny mikrogranty a mikropůjčky.

Transparentnost rozdělování prostředků bude do strategie doplněna.

Zuzana Klusová (Pirátská strana, spolek SOS Karviná):

i) Kapitola 4. Těžba: Kraj představuje např. Pohornickou krajinu 2030 (POHO), ale OKD současně požádalo o rozšíření těžby v Karviné - Starém městě. Dotaz proč oživujeme těžbou zničená území a zároveň se má poddolovat další oblast. Proč to není ve Strategii zmíněno? Kraj by měl s OKD komunikovat, protože rozšíření těžby jde proti zlepšení Image kraje.

Jan Krkoška: POHO vzniká ve spolupráci všech dotčených subjektů (samosprávy i OKD). OKD ovšem může nezávisle požádat o rozšíření těžby povolující úřad a kraj o tomto záměru nemusí vědět.

Radim Misiaček: OKD je jedním ze signatářů memoranda o rozvíjení POHO. Žádost o povolení těžby schvaluje Báňský úřad.

Zpracování informace do koncepce, že MSK je proti rozšíření těžby uhlí, bude zváženo předkladatelem.

j) 4.2 Prevence vzniku a využití odpadů. Upozornění na nesoulad strategie s Plánem odpadového hospodářství kraje (POH), jedná se o kapacitu zařízení na spalování odpadu v kraji a množství těchto zařízení (uvažuje se o 300 kt zařízení). Rezignace na bod prevence vzniku odpadů.

Radim Misiaček: Připomínka se týká POH MSK. Stávající POH krajů budou muset být přizpůsobeny připravované novele zákona o odpadech. V příslušném typovém opatření je uvedena hierarchie nakládání s odpady, včetně prevence vzniku odpadu. Pokud se týká přesných čísel kapacit energetického využití komunálního odpadu v kraji, ve strategii nejsou záměrně uvedena konkrétní čísla, protože ta musí být stanovena, buď v rámci nového POH, nebo odpovídající studií hodnocení nakládání s komunálními odpady, nebo v rámci posouzení záměru konkrétní technologie. Lze však konstatovat, že v MSK nelze očekávat

výstavbu technologií na energetické využití odpadu v uváděné výši, pravděpodobnější je hranice 200 kt, nebo i nižší.

Václav Parchaňský (Pirátská strana): Vznosl připomínky, které bude posílat i písemně.

k) Celoživotní vzdělávání: V souvislosti s demografickou strukturou kraje bude potřeba se rekvalifikovat. Sousedství celoživotní vzdělávání se ve strategii vyskytuje jen 2x.

l) Bod 2.5: Dotace na jízdné: Nesmí být nástrojem, který umožní někoho zaměstnat, aby si nevydělal ani na autobus.

m) Jsou zde jen omezeně zmíněny rizikové skupiny – lidé 55+, které mají na trhu práce problémy.

Zpracování připomínek k bodům l) a m) bude zváženo předkladatelem koncepce a uvedeno v rámci vypořádání připomínek k návrhu koncepce.

n) Kapitola 4.1 Ovzduší: Ve Strategii je přiznáno, že v kraji jsou technologie, které překračují svými příspěvky imisní limity v obydleném území (porušují zákon), čili kraj povoluje jejich provoz. Např. koksovna Svoboda uzavřela s krajem memorandum o produkci vodíku, což podporuje znečišťovatele ve vypouštění emisí.

Radim Misiáček: Ve Strategii je zmíněno, že v některých částech kraje jsou překračovány imisní limity. Otázka snižování emisí je u velkých zdrojů téměř vyčerpána (cestou jsou dobrovolné dohody mezi krajem a provozovateli velkých zdrojů), hlavním problémem jsou malé zdroje (ty jsou aktuálně řešeny příspěvky na výměnu kotlů), doprava a přenos znečištění z Polska.

Pan Parchaňský

Kraj může ovlivňovat velké znečišťovatele prostřednictvím Integrovaného povolení.

Zdeněk Frélich: Dohoda, aby Pan Parchaňský poslal konkrétně naformulované připomínky písemnou formou.

Zpracování připomínky bude zváženo předkladatelem koncepce a uvedeno v rámci vypořádání připomínek k návrhu koncepce. Současně bude požadavek předán odboru ŽPZ KÚ MSK jako podnět k výkonu přenesené působnosti státní správy.

o) Ve strategii je zmíněno, že vodík je zdrojem energie. Ten je ale spíše jejím nosičem, než zdrojem, je potřeba jej vyrobit (terminologická poznámka. Je zmíněn koksárenský plyn, který se vyrábí z uhlí, takže autobus poháněný vodíkem je autobus poháněný uhlím. Zmínit ve strategii, že dekarbonizace dopravy nelze dosáhnout využíváním autobusů, které přeneseně využívají jako zdroj energie uhlí.

Zpracování připomínky bude zváženo předkladatelem koncepce a uvedeno v rámci vypořádání připomínek k návrhu koncepce.

p) Bod 5.4: Letecké spojení: Nebere ohled na existenci letiště v oblastech sousedících s krajem (např. Katowice), ze kterých je dobré letecké spojení, ale nedostatečné je přeshraniční spojení přeprava autobusy. Z letiště v Mošnově nic nelétá, mělo by se tedy řešit spíše spojení do Katowic.

Jan Krkoška komentoval rozvoj carga v Mošnově, ale nezájem leteckých společností o využití Mošnova pro osobní přepravu.

Návrh na doplnění strategie o podporu Kraje při řešení lepšího dopravního spojení kraje na letiště v Katowicích (mimo individuální automobilovou dopravu) bude

zváženo předkladatelem koncepce a uvedeno v rámci vypořádání připomínek k návrhu koncepce.

Gabriela Macečková (Mikroregion Podradhošťsko).

q) Dotaz k plánované kabinové lanovce na Pustevny, která navýší počet návštěvníků. Plánuje Kraj omezit turistické zatížení lokality? Např. omezení dopravy, omezení výstavby, omezení provozu občerstvení u sochy Radegasta? Po otevření stezky Valaška na Pustevnách dále vzrostl nápor návštěvníků. Pustevny trpí nedostatkem vody, zvyšuje se tlak na dopravní infrastrukturu v Trojanovicích, navíc se dá na Pustevny přijet z Prostřední Bečvy automobilem. Plánuje kraj zamezit automobilům vjezd a podpořit hromadnou dopravu? Požadavek na doplnění do strategie: formulace o udržitelném rozvoji turistického ruchu a zvyšování atraktivity dalších území, které nejsou natolik zatíženy cestovním ruchem a leží mimo cenná přírodní území.

Jan Krkoška: Jedná se o modernizaci stávající lanovky, prozatím nejsou potřebné finance. Existuje memorandum se Zlínským krajem, jednání byli účastni i CHKO, Biskupské lesy, obce, vznikl manuál veřejného prostranství, tj. že itinerář bude jednotný, u Radegasta by neměly být stánky vybaveny agregáty apod. Složitá je domluva mezi samosprávou a provozovateli stánek.

Radim Misiáček: Kapitola 4 strategie je mj. zaměřena na podporu aktivit cestovního ruchu především mimo nadměrně zatížená a přírodně cenná, resp. chráněná území.

Zpracování připomínky bude zváženo předkladatelem koncepce a uvedeno v rámci vypořádání připomínek k návrhu koncepce.

r) Návrh na občasné změny tras na vrchol Pusteven (např. každé dva roky obměna tras a vytvoření manuálu pro návštěvníky, kudy chodit).

Radim Misiáček: Obměna turistických tras v uvedených relativně malých a zatížených územích by z hlediska ochrany přírody nepřineslo nic dobrého. Pouze několikaletá uzávěra nepřinese zásadní zlepšení a zvýšené zatížení dalších tras naopak může způsobit negativní dopady na předměty ochrany (za posledních 10 let se např. návštěvnost na Lysé hoře zdvojnásobila). Dále je bohužel potřeba počítat s tím, že přechodné uzavření stezky nevede, přes veškerá rozumná opatření, k jejímu opuštění návštěvníky (viz naměřený počet průchodů turistů po přechodně zavřené stezce na bývalé severní sjezdovce Lysé hory v počtu vyšších desítek tisíc ročně).

Zuzana Klusová (Pirátská strana, spolek SOS Karviná):

s) Kapitola Vzdělávání, cíl vzdělanější lidé: Upozornění, že „cut off score“ nevede ke stanovenému cíli, který je uveden ve Strategii – nepřinese, co se deklaruje. Zamezí části lidí dosáhnout vzdělání.

Zpracování připomínky bude zváženo předkladatelem koncepce a uvedeno v rámci vypořádání připomínek k návrhu koncepce.

Pavína Nováčková (Pirátská strana):

t) Bod 5: Ve strategii chybí Koordinace investic do dopravních staveb.

Jarmila Csanková: Kraj ze zákona nemá v této oblasti přímé kompetence, ale může hrát koordinační roli, roli moderátora.

Zpracování připomínky bude zváženo předkladatelem koncepce a uvedeno v rámci vypořádání připomínek k návrhu koncepce.

Rostislav Řeha (Pirátská strana):

u) Připomínka k indikátorům uvedeným ve strategii. Např. výhrada k indikátoru 4.1 Rozloha území kraje, ve které jsou překračovány limity znečištění ovzduší. Je důležitá kvalita monitoringu. Stávající monitoring kvality ovzduší nemusí dát úplně přesný obraz. Dále indikátor 4.3. Počet projektů adaptačních opatření. Počet není zajímavý, ale spíše důsledek realizace opatření. Ve strategii by mělo být jasné, odkud jak byly indikátory vybrány, a jaký je výchozí stav (kdy je bod 0). Strategie by měla říct, jaký stav je cílový, určit i cílovou hodnotu indikátoru.

Radim Misaček: Všechny identifikátory (myšleno indikátory) mají vždy nějaká omezení a nesplňují všechny požadavky (reprezentativnost, srovnatelnost, měřitelnost, dostupnost a akceptovatelnost). Po složitých jednáních byly indikátory vybrány jako nejvhodnější z možných. Zpracovatelé strategie přivítají návrhy na vhodnější indikátory, než navržené.

Rostislav Řeha pošle písemně vyjádření k indikátorům použitým ve strategii.

Gabriela Kalužová: V analytické části koncepce je uveden vývoj v kraji za posledních 5 let. Některé indikátory jsou převzaty z původní strategie, některé jsou navrhované nově, vycházejí z analytické části, protože doposud nebyly sledovány, ale byly identifikovány jako přínosné. Použily se hlavně indikátory, které bude možné v budoucnu měřit.

Jarmila Csanková: Indikátory vycházely z projektů, které byly zrealizovány. Zprávu o naplnění indikátorů strategie bude Kraj zveřejňovat. Za hodnotu 0 indikátoru bude uvažován stav v prosinci 2019 (pokud bude strategie v tomto termínu schválena Zastupitelstvem kraje). Implementace je úkolem Odboru regionálního rozvoje a cestovního ruchu, některé indikátory budou doplněny.

Zpracování připomínky bude zváženo předkladatelem koncepce a uvedeno v rámci vypořádání připomínek k návrhu koncepce.

Další dotazy nebyly v průběhu veřejného projednání vzneseny.

Ad 6)

Radim Misaček zrekapituloval průběh veřejného projednání, upozornil na další průběh projednávání SEA a připomněl možnost zaslání připomínek písemně poštou nebo osobně či e-mailem nejpozději do 5 dnů ode dne konání VP na adresu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, do 22. 10. 24:00.

Zástupkyně příslušného úřadu, Zuzana Jakubíková Plchová, potvrdila, že veřejné projednání proběhlo v souladu se zákonem.

Radim Misaček ukončil veřejné projednání.

Zapsala: Lenka Trojáčková

Odsouhlasila: Jarmila Csanková

Přílohy: Prezenční listina